

Podudek bakalářské práce Filipa Outraty: Aktivní a pasivní svoboda u Pelagia a Augustina

ETF UK, Teologie křesťanských tradic, ak. rok 2005/6

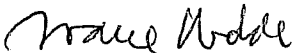
Bakalářská práce Filipa Outraty se věnuje analýze problému pozitivního a negativního předurčení a předzvědění u Pelagia a Augustina a důsledkům, jaké jejich pozice měly pro chápání hříchu, milosti a lidské svobody. Autor vychází z primárních pramenů - pracuje s latinskými texty, místy se pokouší o vlastní překlad, a z reprezentativně voleného výběru sekundárních pramenů k danému tématu. Toho také hojně využívá v patových poznámkách, které obsahují zajímavé diskuse k tématu.

Práce je rozdělena do třech částí. Po krátkém úvodu je nejprve představena Pelagiova pozice, v kontextu jeho doby, jeho života, s ohledem na vlivy, které Pelagiovo myšlení spoluutvářely. Vlastní analýza pak vychází z *Komentáře listu Římanům* a z *Listu Demetriádě*. Druhá část je věnována Augustinovi a začíná opět představením kontextu Augustinova myšlení. V jeho případě je volba pramenů náročnější, autor se rozhodl pro „*Nesystematický komentář k listu Římanům, Odpověď Simplicianovi a O milosti a svobodném rozhodování*“, reprezentativní díla, která zároveň umožňují tematizovat vývoj Augustinových pozic. Poslední část se zabývá srovnáním obou přístupů. Autor dochází k závěru, že jejich polarita je do značné míry posílena latinským právním myšlením a ukazuje na možnosti, které by přineslo větší zahrnutí řeckého integračnějšího přístupu, kde učení o hříchu ale i o svobodě člověka je více podřízeno stvoření k Božímu obrazu. V závěru práce autor shrnuje přednosti i problémy jak Pelagiova tak Augustinova pojetí. Nedrží se při tom obvyklých schémat, ale přichází s návrhem, že zatímco u Pelagia najdeme lepší ocenění aktivní svobody člověka, Augustin má lepší teologii pasivní svobody, receptivity Boží milosti. Jejich přístupy tak nemusí konkurovat. Problém zůstává u jejich stinných stránek, Pelagiův nárok naplnit nový zákon Kristův jednak příliš akcentuje úsilí jednotlivce, dále pak nemá příliš prostoru pro slabé a selhávající. Augustiovo přetížení Boží iniciativy spojeno s touhou tuto iniciativu vysvětlit, dochází k velmi problematickému nakročení k negativní predestinaci, k předurčení k zániku.

Práce je zajímavá, obsahuje jak velmi dobrou interpretaci primárních a sekundárních pramenů, tak vlastní postřehy a postoje.

Doporučiji ji k obhajobě a ke klasifikaci stupněm výtečně (A).

V Praze, 19.1. 2006

Ivana Noble